

ความผิดอาญาเล็กน้อย

Minor Offenses

ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์^{*}
Dr.Surasit Sangviroatjanapat

Received: May 18, 2022; Revised: May 25, 2022; Accepted: June 1, 2022

บทคัดย่อ

ในระบบกฎหมายต่างประเทศ เช่น ประเทศเยอรมนีและประเทศฝรั่งเศส ได้มีการแบ่งแยกแนวคิดเกี่ยวกับความผิดอาญาร้ายแรงและความผิดอาญาเล็กน้อยไว้ ซึ่งประเทศไทยได้รับแนวคิดในเรื่องความผิดอาญาเล็กน้อยดังกล่าวมาจากประเทศเยอรมนี เมื่อทำการยกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยปรับเป็นพินัย ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมีแนวคิดในการนำความผิดอาญาเล็กน้อยที่ไม่ได้มีผลกระทบต่อความสงบสุขของสังคมออกมาจากความผิดอาญาทั่วไป อันเป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคท้าย ที่วางหลักการในเรื่องการบัญญัติความผิดอาญาให้ทำได้เฉพาะในกรณีของความผิดอาญาร้ายแรงเท่านั้น การเข้าใจแนวคิดในเรื่องของความผิดอาญาเล็กน้อย ผู้เขียนมีความเห็นว่า น่าจะช่วยให้การทำความเข้าใจความหมายของความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยปรับเป็นพินัยได้ดียิ่งขึ้น เมื่อกฎหมายฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว ในบทความชิ้นนี้ จึงจะได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของความผิดอาญาเล็กน้อยและหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการแยกข้อแตกต่างระหว่างความผิดอาญาร้ายแรงและความผิดอาญาเล็กน้อย โดยใช้แนวคิดของนักกฎหมายเยอรมัน นักกฎหมายฝรั่งเศส ในการนำเสนอเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แนวคิดดังกล่าวของนักกฎหมายไทยต่อไป โดยผู้เขียนมีความเห็นว่า ความผิดอาญาเล็กน้อยอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ กรณี กล่าวคือ ในทางรูปแบบ คือ ความผิดทางพินัยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยปรับเป็นพินัย ซึ่งเป็นการพิจารณาในส่วนของการมาตรการบังคับ ส่วนในทางเนื้อหา คือ การกระทำความผิดที่เป็นเรื่องในทางเทคนิคและขาดความน่าตำหนิในทางศีลธรรม

คำสำคัญ: ความผิดอาญาเล็กน้อย ความผิดอาญาร้ายแรง โทษอาญา โทษทางปกครอง

^{*} ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์, E-mail: surajida@icloud.com

Abstract

In foreign legal systems such as Germany and France, the concepts of serious crimes and minor crimes were divided. Thailand received the idea of such minor crimes from Germany; when drafting the Act on fine-only offenses. According to the Act, the idea was to bring minor crimes that did not affect the peace of society out of ordinary crime, which is in line with the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560, Section 77, the last paragraph, which lays down the principle of stating criminal offenses only in the case of serious crimes. Understanding the concepts of minor crimes, the author thinks that it should help better understand the meaning of fine-only offenses under the fine-only offenses Act; when the said law has come into force. In this article, the evolution of minor crimes and the guidelines used to differentiate between serious and minor crimes will be discussed, using the concepts of a German and French jurist in the presentation, leading to further analysis of the aforementioned concepts of Thai lawyers. The author thinks that minor crimes may be divided into two cases, namely, in form, which is a fine-only offense as provided in the Act on Fine-Only Offenses, which is considered as part of the mandatory measures. In its content, it is an offense that is technical and not taken to convey moral condemnation.

Keywords: minor offenses, serious offenses, criminal penalties, administrative penalties

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กมลชัย รัตนสกววงศ์. (๒๕๖๐, ๒๙ กันยายน). *ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดโทษทางปกครองในการตรากฎหมาย โครงการสัมมนา เรื่อง หลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางปกครองในการตรากฎหมาย. การสัมมนาเรื่อง หลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางปกครองในการตรากฎหมาย (น. ๑), สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, กรุงเทพมหานคร.* <https://www.lawreform.go.th/uploads/files/1570531312-obcrk-7npih.pdf>

ชาญชัย แสวงศักดิ์. (๒๕๖๔). *โทษทางปกครอง : กฎหมายเปรียบเทียบ.* สำนักพิมพ์วิญญูชน.

มานิตย์ วงศ์เสรี. (๒๕๖๐, ๒๙ กันยายน). *เกณฑ์การกำหนดโทษทางปกครอง, การประชุมสัมมนาเรื่อง หลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางปกครองในการตรากฎหมาย (น. ๓๓-๓๔), สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, กรุงเทพมหานคร.* <https://www.lawreform.go.th/uploads/files/1570531312-obcrk-7npih.pdf>

สมคิด เลิศไพฑูรย์. (๒๕๖๑). *เส้นแบ่งบาง ๆ ระหว่างความรับผิดทางอาญาและความรับผิดทางปกครอง. ใน อานนท์ มาเฝ้า (บ.ก.), นิติธรรมประจักษ์ สรุศักดิ์ ๖๐ ปี. (น. ๑๑๙-๑๓๔).* โรงพิมพ์เดือนตุลา.

สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์. (๒๕๖๔). *พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ.๒๕๖๒ : ศึกษากรณีบทบัญญัติของกฎหมายหมดความจำเป็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม (น. ๖๙-๗๓). สำนักงานศาลยุติธรรม.* <https://rabi.coj.go.th/th/file/get/file/20210907d17abfa009304ecfcdaba6a2c42e068b0134038.pdf>

สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์. (๒๕๖๔). *หลักเกณฑ์การกำหนดความผิดอาญาตามกฎหมายต่างประเทศ. บทบัญญัติ, ๗๗ (๒), น. ๑๒๕-๑๕๔.*

ศุภวัฒน์ สิงห์สุวรรณ. (๒๕๖๐, ๒๙ กันยายน). *เกณฑ์พิจารณาในการเลือกกำหนดโทษทางปกครองแทนโทษอาญา. การประชุมสัมมนาเรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดโทษทางปกครองในการตรากฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, กรุงเทพมหานคร.* <https://www.krisdika.go.th/data/article77/filenew/03-1-3.pdf>

หนังสือภาษาต่างประเทศ

Bohnert, J. (1989). *Karlsruher Kommentar zum Gesetz ueber Ordnungswidrigkeiten*. C.H.Beck.

Bohnert, J., & Bülte, J. (2016). *Ordnungswidrigkeitenrecht* (5 Auflage). C.H.Beck.

Heine, G. (1999). Unterscheidung zwischen Straftaten und Ordnungswidrigkeiten. *Jurisprudencija*, 12(4), 16–27. <https://repository.mruni.eu/bitstream/handle/007/14306/3838-7978-1-SM.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

BVerfGE 9, 167, 171; 22, 49, 79; 27, 18, 33

BVerfGE 22, 49, 79

BVerfGE 22, 49, 80; 27, 18, 33

BVerfGE 22, 49, 81; 22, 125, 133; 23, 113, 126

BVerfGE 27, 18, 28; 45, 272, 289

BVerfGE 27, 18, 29; 22, 49, 80

BVerfGE 27, 18, 30 ff

BVerfGE 27, 18, 33

BVerfGE 51, 60, 74

Roxin, C. (2006). *Strafrecht Allgemeiner Teil* (4 Auflage) (pp. 178-185). C.H.Beck.

Staniszewska, L. (2018). Models of liability for the administrative tort sanctioned with financial penalties on the example of selected European countries. *Studia Prawa Publicznego*, 1(13), 67-84. <https://doi.org/10.14746/stpp.2016.1.13.3>